

надъ дѣсния брѣгъ на долината, въ горнитѣ пластове на стрѣмния скалистъ склонъ на Делиорманскитѣ възвишения, нарѣчени тукъ „Чуката“:

Дутлукъ-Каршаса.

(Табл. XIII. фиг. 102 отъ югъ; карта II).

Пещеритѣ сж недостѣпни и се състоятъ отъ двѣ продѣлговати отдѣления: западното съ ось къмъ сѣверъ, перпендикулярна на скалната стѣна, е въ разрѣзъ трапецообразно; източното — грубо работено — съ ось къмъ изтокъ и съ едно тѣсно прозорче до източния ѝ край (възможно църква).

На платото надъ пещерата сж били намѣрени сребърни старобългарски монети (Ив. Александъръ).

49.

На дѣсния брѣгъ на р. Ломъ, южно отъ устието на Сѣновския долъ и недалеко надъ воденицата Чобанъ-дермене, на скалната стѣна

Шанлъкъ-Карана (канара)

(табл. XIV. фиг. 103; карта II)

се намира група изкуствени пещери, отъ които повечето сж недостѣпни; тѣ сж били поврѣдени много отъ земене камъни, особеното за постройка на близката воденица (Чобанъ-дермене). Пещеритѣ сж разположени въ три етажа; по срѣдата има една скална пукнатина, която е служила за достѣпъ къмъ нѣкои отъ пещеритѣ и, която ги дѣли на двѣ групи; отъ южнитѣ пещери най-долната, отъ лѣво, се състои отъ три отдѣления, а подъ нея се вижда една килия.

На сѣверъ отъ пукнатината, въ долния етажъ, личатъ части отъ двѣ килии; надъ тѣхъ, до пукнатината, има една продѣлговата пещера, която, вѣроятно, е служила като входна часть на двѣтѣ продѣлговати пещери, които се намиратъ надъ нея въ третия етажъ; входоветѣ имъ сж правилно сѣчени.

Въ сѣверната часть на скалата има една правоугълна достѣпна пещера съ единъ прозорецъ; надъ нея, отъ дѣсно, има двѣ килии, а отъ лѣво — една недостѣпна пещера, състояща се отъ двѣ правоугълни отдѣления, а на лѣво отъ нея има още една правилна пещера.¹⁾

50.

На сѣверния край на скалата

¹⁾ По свѣдѣние, на подножието има сѣчени корита и улуци за вода.